

teljes egészében. Idetartoztak a magyar arisztokrácia s a hagyományos uralkodó elit fő képviselői, így a földrajztudós Teleki Pál gróf, a Habsburg-barát legitimisták vezére, Sigray Antal gróf, Apponyi Albert gróf, Pallavicini György gróf, Andrássy Gyula gróf vagy a klerikális Zichy Nándor gróf. A maroknyi katonatisztet, akik először csapódtak e szélsőséges konzervatívokhoz, Gömbös Gyula vezette, ez a színes politikus- és katonafigura, akinek a pályafutása jórészt egybeesik a magyarországi fasiszta mozgalom történetével. A bécsi csoport égisze alatt jött létre 1919. április 12-én a magyar ellenforradalom vezérkaraként az Antibolsevista Comité, az ABC.⁴⁰

A szegedi csoport magvát az az ellenforradalmi kormány alkotta, amely május 5-én alakult meg a román kézre került Aradon Károlyi Gyula grófnak, Arad vármegye korábbi főispánjának, Károlyi Mihály gróf unokaöccsének és politikai ellenfelének a vezetésével. Nagyszámú elégedetlen, a háborúba belefásult katonatiszt is csatlakozott a csoporthoz, akárcsak az utódállamokhoz került országrészekből érkező közhivatalnokok, továbbá deklasszáldott dzsentrik. Megalakították az Antibolsevista Comité végrehajtó szervét, benne például Zdravetz István püspökkel, tábori főlelkésszel, elvakult ellenforradalmi agitátorral. A bécsi csoport bőkezű támogatását élvező⁴¹ ellenforradalmi kormány május 29-én Szegedre költözött át. Nem sokkal ezután Károlyi az Antibolsevista Comité bevonásával újraalakította kormányát. Teleki Pál gróf lett a külügyminisztere, míg Horthy Miklós altengernagyot, a Habsburg-flotta utolsó főparancsnokát, aki június 6-án érkezett Szegedre, hadügyminiszterévé nevezte ki. Gömbös, akitől Horthy miniszteri kinevezésének ötlete származott, a minisztérium államtitkára lett.

Mivel semmi jelentősebb engedményt nem lehetett kicsikarni a Szegedet ellenőrző franciáktól, akiket – a britektől eltérően – meglehetősen taszított sok magyar vezető antiszemitizmusa és németbarátsága, az ellenforradalmi kormány július 12-én újjáalakult. A francia követelések hatására új, többpárti kormány jött létre Ábrahám Dezső vezetésével, és ebből Gömbös kimaradt. A pártfogójának mellőzését tünetően zokon vevő Horthy nem vállalta a hadügyminiszterséget, viszont elfogadta, hogy ő legyen az új ellenforradalmi „nemzeti hadsereg” főparancsnoka.

A nagyszámú, ekkoriban alakult társadalmi szervezethez, hazafias egyesülethez hasonlóan a nemzeti hadsereg is javarészt elégedetlenkedő elemekből került ki, akik a szegedi ellenforradalmi vezetők körül csoportosultak: kárvalott tisztekből, akik a háborús vereség vagy Kun Béla tisztogatásai nyomán elvesztették beosztásukat; fix fizetésű közép- és alsó középosztálybeliekből, akiket súlyosan érintett a rohamosan fokozódó infláció; valamint közhivatalnokokból, ingatlanulajdonosokból, akik el-